

Net uit: Het wonderbaarlijke leven van een kleine reuzin

Het wonderbaarlijke leven van een kleine reuzin van Tiffany Baker, vertaald door **Els Franci-Ekeler** uitgegeven bij [De Kern](#) (oorspronkelijke titel: *The Little Giant of Aberdeen County*)

Toen *The Little Giant of Aberdeen County*, de debuutroman van Tiffany Baker, me ter vertaling werd aangeboden, had ik geen idee wat me te wachten stond, maar de buitenlandse recensies waren lovend. Ik moet zeggen dat het boek een aangename verrassing was. Het is een uitzonderlijk boek over een uitzonderlijk onderwerp, een subtiele, sprookjesachtige roman met een thrillerachtige inslag.

Twee zusjes

Het verhaal draait om twee zusjes, de ranke, slanke Serena Jane en de grote, onooglijke Truly, die opgroeien in een dorp in upstate New York waar iedereen alles over iedereen weet. Hun moeder sterft in het kraambed bij de geboorte van de abnormaal grote baby, en Truly's vader is zo verbolgen over de dood van zijn vrouw en de rol die de dorpsarts daarin volgens hem heeft gespeeld, dat hij weigert zijn jongste dochter te laten onderzoeken en behandelen.

De sfeer

Over het verhaal zelf wil ik hier verder niet veel kwijt. Recensies uit buitenlandse bladen en kranten zijn te vinden op het internet, alsmede een leesfragment van de Nederlandse uitgave die door de uitgeverij voorafgaande aan de publicatie ter beschikking was gesteld

(<http://www.leesditboek.nl/kleine-reuzin/pdf/fragment.pdf>). Ik vertel liever iets over de taal en de stijl van het boek. De sfeer is die van een sprookje, met alle bekende elementen van dien: het mooie en het lelijke zusje, die ongenadig worden beoordeeld en veroordeeld door de buitenwereld maar niet door elkaar; een knappe prins met een zwart hart; een dwerg en een toverkol. Toch is het geen sprookje, maar een nuchter verhaal uit de jaren zestig over het leven op het platteland van Amerika, waar de lichamelijke aandoening van één persoon – de groeistoornis waar Truly aan lijdt – vele levens beïnvloedt.

De taal

De taal van Tiffany Baker is bloemrijk en inventief. Ze geeft zinnen vaak een wending of een ondertoon die je voor verrassingen stelt en haar woordgebruik is soms heel apart. Een paar voorbeelden: *My globular nose clashed with my doughy cheeks, which fought a little battle with my inner-tube lips, and so on. I wasn't fat, but I was so solid, I resembled a tree.* ('Mijn kogelronde neus vloekte bij mijn vlezige wangen, die strijd voerden met mijn binnenbandlippen, enzovoorts. Ik was niet dik, maar zo groot en zwaar dat ik iets van een boom had'). *Inside my chest, my heart flapped ragged and sere.* ('Mijn hart fladderde, verdroogd en gerafeld, in mijn borst'). En: *Her lips bunched themselves up like bees.* Bij dat laatste kreeg ik het beeld van bijenlijfjes die dicht bij elkaar zitten, maar heb voor alle zekerheid de auteur om uitleg gevraagd. Ze vertelde dat ze inderdaad het beeld wilde creëren van *'bees that cluster together'*. In mijn vertaling is het dus geworden: 'Haar lippen leken op samendrommende bijen.'

Verdere vertaalperikelen

Het boek bevat veel namen van geneeskrachtige planten en kruiden. Het was dus goed opletten dat ik daarvan de correcte vertaling zou geven, waarbij bleek dat van sommige planten verschillende soorten bestaan en het zaak was te controleren welke in upstate New York voorkomen. Een groot struikelblok vormde de *devil's trumpet*, een plant die behoort tot het plantengeslacht *datuna*. Het heeft me een halve dag aan research op Nederlandse en Amerikaanse websites gekost tot ik ervan overtuigd was dat ik *devil's trumpet* veilig en wel kon vertalen met 'engelentrompet'.

Contact met de auteur

Het is erg prettig als een vertaler rechtstreeks contact kan hebben met de auteur. En het is helemaal fijn als de auteur je werk weet te waarderen. Van Tiffany Baker kreeg ik het volgende mailtje: *'Thank you for doing such a careful and thorough job with the translation. I had to do a little bit of translation work in graduate school, and so I know that it's really an art form in itself.'*